

Bančni nadzor ECB: prednostne naloge enotnega mehanizma nadzora v letu 2017

Prednostne naloge določajo, na katera področja se bo nadzor osredotočal v letu 2017. Temeljijo na oceni glavnih tveganj, s katerimi se soočajo nadzorovane banke, ter upoštevajo najnovejša dogajanja v gospodarskem, regulativnem in nadzornem okolju.

Viri tveganj v bančnem sektorju so bili ugotovljeni v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi ob pomoči informacij, ki so jih prispevale skupne nadzorniške skupine ter oddelki ECB za makrobonitetne in mikrobonitetne analize, kot tudi ob upoštevanju poročil mednarodnih organov. Ugotovljeni so bili naslednji pomembni dejavniki tveganj: okolje ultranizkih oziroma negativnih obrestnih mer, visoka raven nedonosnih posojil in skromna gospodarska rast v državah euroobmočja, geopolitične negotovosti v EU, odzivi bank in trgov na nove predpise, možnost obrata v gibanju premij za tveganje na finančnih trgih, razmere v nastajajočih tržnih gospodarstvih, javnofinančna neravnovesja v EU, primeri nepravilnega ravnanja bank, gibanja na trgih nepremičninskih posojil, kibernetški kriminal in motnje v IT-sistemih ter konkurenca nebank. Ti dejavniki najbolj vplivajo na dve kategoriji tveganj, namreč na tveganja v zvezi s poslovnimi modeli in dobičkonosnostjo ter na kreditno tveganje.

Da bi se banke lahko učinkovito odzivale na ta ključna tveganja, je evropski bančni nadzor določil ožji nabor prednostnih nalog. V letu 2017 se bo tako osredotočal zlasti na naslednja tri področja:

1. poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti;
2. kreditno tveganje, s poudarkom na nedonosnih posojilih in koncentracijah kreditnega tveganja;
3. upravljanje tveganj.

Za vsako od teh prednostnih nalog bo izvedenih več nadzorniških pobud. V več primerih bo njihova izvedba trajala dlje kot eno leto.

Zgornji seznam tveganj in nadzorniških prednostnih nalog ni nujno povsem izčrpen. Različne dejavnosti, ki tu niso izrecno navedene, potekajo ves čas, na primer dejavnosti v zvezi s kibernetškimi tveganji. Poleg tega je mogoče, da bodo na ravni posameznih bank potrebne drugačne nadzorne dejavnosti, ki jih narekuje konkretni profil tveganosti kreditne institucije. Vseeno so v tem dokumentu predstavljene prednostne naloge glavni pripomoček za to, da se nadzorni ukrepi v vseh bankah izvajajo poenoteno, sorazmerno in učinkovito, kar prispeva k enakim pogojem in možnostim ter k večjemu učinku nadzora.

Poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti

Nadzorni ukrep:

- tematski pregled poslovnih modelov in dejavnikov dobičkonosnosti bank

Poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti v letu 2017 ostajajo prednostno področje in so še zlasti pomembni zaradi dolgotrajnega obdobja ultranizkih oziroma negativnih obrestnih mer. Evropski bančni nadzor bo zato nadaljeval tematski pregled poslovnih modelov in dejavnikov dobičkonosnosti bank. V okviru pregleda bodo skupne nadzorniške skupine vse leto 2017 izvajale poglobljene preglede. Nadalje se bo nadzor osredotočal na negativne posledice, ki bi jih za nadzorovane banke in njihove poslovne modele lahko imel britanski referendum o članstvu v EU. Preučil bo tudi potencialna tveganja za poslovne modele bank, ki izhajajo iz vzpona t. i. finančne tehnologije (*FinTech*) in konkurence nebank.

Kreditno tveganje, s poudarkom na nedonosnih posojilih in koncentracijah

Nadzorni ukrep:

- napotki in nadzorniški dialog o nedonosnih posojilih
- tematski pregled pripravljenosti bank na MSRP 9

Kreditno tveganje ostaja v letu 2017 ključna prednostna naloga nadzora. Številne institucije še vedno izkazujejo visoko raven nedonosnih posojil. Evropski bančni nadzor, ki je že objavil napotke za banke v zvezi z nedonosnimi posojili, bo prek delovne skupine za nedonosna posojila še naprej podpiral skupne nadzorniške skupine pri dejavnostih, ki potekajo na tej podlagi, in pri nadzorniškem dialogu v zvezi z napotki o nedonosnih posojilih in oceni nedonosnih posojil bank. Zaradi bližnje uvedbe novega računovodskega standarda »MSRP 9 – Finančni instrumenti« bo tematski pregled možnega vpliva tega standarda na banke in njihove pripravljenosti nanj potekal s povečano intenzivnostjo. Za analizo prevelike koncentracije kreditnega tveganja v nekaterih razredih finančnega premoženja, kot so posojila za ladijski promet, namerava evropski bančni nadzor uporabiti nov pristop, ki združuje tako elemente pregleda na kraju samem kot tudi pregleda na daljavo.

Upravljanje tveganj

Nadzorni ukrep:

- tematska ocena skladnosti z BCBS 239
- TRIM
- Tematski pregled dejavnosti, ki jih banke oddajajo zunanjim izvajalcem

Na tem področju so bili elementi iz prednostnih nalog v letu 2016 v zvezi z upravljanjem tveganj, kapitalsko ustreznostjo in likvidnostjo združeni z novimi vidiki, pri katerih so potrebne izboljšave. Posebna pozornost bo usmerjena na naslednje pobude:

Skladnost z načeli Baselskega odbora za bančni nadzor glede učinkovitega agregiranja podatkov o tveganjih in glede poročanja o tveganjih

V času nizkih obrestnih mer, obsežnega in poceni centralnobančnega financiranja ter nizke dobičkonosnosti bank in posledičnega iskanja donosov je ključno, da banke preudarno upravljajo svoja tveganja. Visoka kakovost podatkov je bistveni predpogoj za natančno poznavanje tveganj ter s tem za njihovo dobro upravljanje in

obvladovanje, v končni fazi pa tudi za ustrezne kapitalske zahteve. Evropski bančni nadzor bo zato dokončal tekoči tematski pregled skladnosti bank z načeli Baselskega odbora za učinkovito agregiranje podatkov in poročanje o tveganjih (BCBS 239), skupne nadzorniške skupine pa bodo zatem z institucijami uskladile ustrezne ukrepe.

Ciljno usmerjeni pregled notranjih modelov (*Targeted review of internal models, TRIM*)

Da bi ocenil in potrdil ustreznost in primernost odobrenih notranjih modelov za prvi steber ter s tem izboljšal verodostojnost upravljanja tveganj v bankah, bo evropski bančni nadzor začel izvajati večletni ciljno usmerjeni pregled notranjih modelov. V zvezi s tem pregledom bodo opravljeni inšpekcijski pregledi na kraju samem.

ICAAP in ILAAP

Procesa ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala in notranje likvidnosti (ICAAP in ILAAP) sta za upravljanje ustreznosti kapitala in likvidnosti v institucijah ključnega pomena. Evropski bančni nadzor pregleda procesa ICAAP in ILAAP vsake institucije v okviru procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP), pri čemer preveri, ali so banke uvedle ustrezne postopke za ocenjevanje in ohranjanje ustreznosti svojega kapitala in likvidnosti. Evropski bančni nadzor si prizadeva, da bi banke ves čas izboljševale svoja procesa ICAAP in ILAAP.

Zunanje izvajanje

Ker banke v zunanje izvajanje oddajajo vedno več dejavnosti, se na tem področju pojavljajo nova tveganja. Evropski bančni nadzor bo zato začel tematski pregled, s katerim bo ugotovil obseg dejavnosti v zunanjem izvajanju in temeljito preveril, kako banke upravljajo s tem povezana tveganja (vključno s tveganji informacijske tehnologije)